

บทที่ 5

บทสรุปและแนวโน้ม

บทสรุป

ความจริงที่มนุษย์ทุกคนต้องรับฟังวันนี้ ก็คือ ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศกำลังเป็นภัยคุกคามรูปแบบใหม่ของมนุษย์และสิ่งมีชีวิตทุกชีวิตบนโลกใบนี้ คณะกรรมการรางวัลโนเบลประจำปี ค.ศ.2007 ระบุว่า “ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงระหว่างประเทศ”¹ ปัญหานี้จึงถือเป็นประเด็นความท้าทายต่อระบบการเมืองระหว่างประเทศยุคหลังสงครามเย็นมากพอสมควร ความร่วมมือระหว่างประเทศน่าจะเป็นกลไกสำคัญและกลไกเดียวสำหรับการจัดการภัยคุกคามที่เกิดขึ้น สหประชาชาติได้เป็นเวทีความร่วมมือหลักของประชาคมระหว่างประเทศมาโดยตลอด ขณะที่สหรัฐอเมริกาเป็นทั้งตัวแสดงหลักในฐานะประเทศมหาอำนาจของโลก และเป็นประเทศที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกซึ่งเป็นสาเหตุของปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศมากที่สุดในโลก²

การศึกษาเรื่อง “นโยบายต่างประเทศสหรัฐอเมริกาต่อการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในกรอบสหประชาชาติ สมัยรัฐบาลประธานาธิบดีจอร์จ ดับเบิลยู บุช (ค.ศ.2001-ค.ศ.2008)” จึงมุ่งศึกษาภาพรวมนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกาต่อการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในกรอบสหประชาชาติ โดยเน้นการศึกษาภายใต้อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (UNFCCC) และพิธีสารเกียวโตเป็นสำคัญ นอกจากนี้ การศึกษาจะพิจารณารวมถึงการประชุมของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ และการประชุมที่เกี่ยวข้องหลักๆ ของสหประชาชาติ โดยขอบเขตระยะเวลาการศึกษาระหว่าง ค.ศ.2001 ถึง ค.ศ. 2008 ซึ่งครอบคลุมสมัยการบริหารของประธานาธิบดี จอร์จ บุช

¹ Idean Salehyan, “From Climate Change to Conflict ? No Consensus Yet,” Journal of Peace Research Vol. 5 No.3 (May 2008): 316.

² Todd Stern and William Antholis, “A Changing Climate: The Road Ahead for the United States,” The Washington Quarterly (Winter 2007-2008): 178.

ทั้งสองสมัย พร้อมกันนี้ การศึกษายังได้วิเคราะห์เป้าหมายและตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกาต่อการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในกรอบสหประชาชาติด้วย

ผู้ศึกษาตั้งสมมุติฐานการศึกษาครั้งนี้ว่า รัฐบาลสหรัฐอเมริกาในสมัยประธานาธิบดีจอร์จ บุช ดำเนินนโยบายต่างประเทศต่อการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่เป็นปัญหาสิ่งแวดล้อมสำคัญของโลกในปัจจุบัน โดยไม่ได้ให้ความสำคัญกับความร่วมมือพหุภาคีระหว่างประเทศในกรอบสหประชาชาติ เนื่องจากสหรัฐอเมริกาต้องการปกป้องผลประโยชน์แห่งชาติ เฉพาะอย่างยิ่งในด้านเศรษฐกิจ ที่จะได้รับผลกระทบจากความร่วมมือระหว่างประเทศในกรอบสหประชาชาติ โดยการดำเนินนโยบายต่างประเทศลักษณะดังกล่าวมี ตัวแปรที่มีอิทธิพลทั้งตัวแปรภายในและตัวแปรภายนอกประเทศ ตัวแปรภายในที่สำคัญได้แก่ ผู้นำ กลุ่มผู้นำ กลุ่มผลประโยชน์ และเศรษฐกิจที่มีความเชื่อมโยงระหว่างกัน ส่วนตัวแปรภายนอกได้แก่นโยบายต่างประเทศของประเทศอื่นๆ และเนื้อหาสาระข้อตกลงระหว่างประเทศ การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ใช้แนวแนวคิดเรื่องผลประโยชน์แห่งชาติ (National interest) ของชาร์ล โอ เลอร์เซ จูเนียร์ และอัลดูล เอ ซาฮิด และกรอบการวิเคราะห์นโยบายต่างประเทศของ แพทริก ที แมคโกแวน และฮาวาร์ด บี ซาปิโร เพื่อวิเคราะห์เป้าหมายการดำเนินนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกา และเพื่อวิเคราะห์ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกาต่อการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในกรอบสหประชาชาติ

การศึกษพบว่า นโยบายต่างประเทศต่อการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในกรอบสหประชาชาติ สมัยรัฐบาลประธานาธิบดีจอร์จ บุช ค.ศ.2001-ค.ศ.2008 ไม่ได้เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ทั้งหมด กล่าวคือ การที่รัฐบาลประธานาธิบดีจอร์จ บุช ดำเนินนโยบายต่างประเทศต่อการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในลักษณะเพิกเฉยต่อความร่วมมือในกรอบสหประชาชาติตลอดช่วงระยะเวลา 8 ปีนั้น ส่วนสำคัญเป็นผลมาจากนโยบายต่างประเทศต่อการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเป็นผลประโยชน์แห่งชาติที่มีใช้วาระหลักสำหรับการดำเนินนโยบายต่างประเทศของรัฐบาลประธานาธิบดีจอร์จ บุช สหรัฐอเมริกามุ่งเน้นกับการดำเนินนโยบายต่างประเทศเพื่อต่อต้านการก่อการร้ายเป็นยุทธศาสตร์หลัก (Grand Strategy) เพื่อปกป้องผลประโยชน์แห่งชาติด้านความมั่นคงปลอดภัยที่สำคัญยิ่งยวดของสหรัฐอเมริกาในช่วงเวลาดังกล่าว ซึ่งอยู่ในสภาพแวดล้อมระหว่างประเทศที่ภัยคุกคามจากการก่อการร้ายได้ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงปลอดภัยของชาวอเมริกันและอุดมการณ์ของสหรัฐอเมริกา รวมถึงคุกคามต่อความมั่นคงระหว่างประเทศอย่างมาก สภาพแวดล้อมดังกล่าวได้

ส่งผลให้นโยบายต่างประเทศเพื่อต่อต้านการก่อการร้ายครอบคลุมงานนโยบายต่างประเทศด้านอื่นๆ ของรัฐบาลประธานาธิบดีจอร์จ บุช ที่จำเป็นต้องลดความสำคัญลง เพราะถือเป็นผลประโยชน์แห่งชาติที่อยู่อันดับล่างในการกำหนดนโยบายต่างประเทศของรัฐบาลประธานาธิบดีจอร์จ บุช ซึ่งรวมถึงนโยบายต่างประเทศต่อการแก้ปัญหการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในกรอบสหประชาชาติด้วย

ขณะที่เป้าหมายเพื่อการปกป้องระบบเศรษฐกิจซึ่งเป็นผลประโยชน์แห่งชาติของสหรัฐอเมริกาที่จะได้รับผลกระทบจากความร่วมมือในกรอบสหประชาชาตินั้น ถือเป็นเพียงส่วนหนึ่งที่ส่งผลต่อการดำเนินนโยบายต่างประเทศต่อการแก้ปัญหการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในกรอบสหประชาชาติของรัฐบาลประธานาธิบดีจอร์จ บุช ที่ออกมาในลักษณะเพิกเฉยต่อความร่วมมือในกรอบสหประชาชาติ โดยสหรัฐอเมริกาต้องการปกป้องระบบเศรษฐกิจที่จะได้รับผลกระทบโดยตรงจากการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตามกรอบความร่วมมือของสหประชาชาติ และการปกป้องความเสียเปรียบด้านเศรษฐกิจกับประเทศกำลังพัฒนาซึ่งไม่มีพันธะผูกพันในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกตามข้อตกลงระหว่างประเทศในกรอบสหประชาชาติเช่นเดียวกับประเทศพัฒนาแล้ว

โดยสรุป การที่สหรัฐอเมริกาอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ความมั่นคงปลอดภัยเป็นผลประโยชน์แห่งชาติที่สำคัญเป็นอันดับแรก อันเป็นผลมาจากภัยคุกคามจากการก่อการร้ายนั้น ส่งผลให้ผลประโยชน์แห่งชาติด้านความมั่นคงปลอดภัยเป็นเป้าหมายหลักที่รัฐบาลประธานาธิบดีจอร์จ บุช มุ่งให้ความสำคัญมากกว่าผลประโยชน์แห่งชาติด้านอื่นๆ ซึ่งรวมถึงผลประโยชน์ทางด้านความกินดีอยู่ดีที่เกี่ยวข้องกับนโยบายต่างประเทศต่อการแก้ปัญหการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ทั้งนี้ การดำเนินนโยบายต่างประเทศของรัฐบาลประธานาธิบดีจอร์จ บุช ดังกล่าวก็เป็นไปตามแนวคิดผลประโยชน์แห่งชาติของชาร์ล โอ เลอร์เซ่ จูเนียร์ และอับดุล เอ ซาอิด ที่ระบุว่ารัฐจะให้ความสำคัญกับผลประโยชน์แห่งชาติด้านความกินดีอยู่ดีของชาติ (Well-Being) เป็นเป้าหมายสำคัญรองลงมาจากการดำรงรักษาความเป็นชาติของตนเอง (Self-Preservation) และการแสวงหาความมั่นคงปลอดภัย (Security) คือรัฐจะใช้ความพยายามปรับปรุงความกินดีอยู่ดีของชาติก็ต่อเมื่อรัฐบรรลุความสำเร็จในการดำรงรักษาความเป็นชาติและแสวงหาความมั่นคงปลอดภัยแล้วเท่านั้น ซึ่งเป็นลักษณะเดียวกับการดำเนินนโยบายต่างประเทศของรัฐบาลประธานาธิบดีจอร์จ บุช ที่ต้องการแสวงหาความมั่นคงปลอดภัยจากการเผชิญกับภัยคุกคามการก่อการร้ายเป็นสำคัญ เนื่องจากในช่วงเวลาดังกล่าวสหรัฐอเมริกาตระหนักว่าตนเองยังไม่มีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยคุกคามการก่อการร้าย

การดำเนินนโยบายต่างประเทศของรัฐบาลประธานาธิบดีจอร์จ บุช ในลักษณะดังกล่าว เป็นผลมาจากตัวแปรภายในและตัวแปรภายนอกที่สำคัญ 6 ตัวแปร ประกอบด้วย (1) สภาพแวดล้อมระหว่างประเทศที่เผชิญภัยคุกคามจากการก่อการร้าย (2) ประธานาธิบดีจอร์จ บุช (3) กลุ่มผลประโยชน์ด้านธุรกิจและพลังงาน (4) กลุ่มผู้นำในรัฐบาลของประธานาธิบดีจอร์จ บุช (5) ระบบเศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกา และ (6) นโยบายประเทศของประเทศอื่นๆ ซึ่งประกอบด้วย นโยบายต่อการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศกำลังพัฒนา เฉพาะอย่างยิ่ง นโยบายของจีนและอินเดีย และเนื้อหาสาระของข้อตกลงระหว่างประเทศ โดยสภาพแวดล้อมระหว่างประเทศที่สหรัฐอเมริกาเผชิญภัยคุกคามจากการก่อการร้ายได้มีอิทธิพลสำคัญให้รัฐบาลประธานาธิบดีจอร์จ บุช ต้องดำเนินนโยบายต่างประเทศที่เน้นความสำคัญด้านความมั่นคงปลอดภัย เป็นผลประโยชน์สำคัญของสหรัฐอเมริกา และทำให้การดำเนินนโยบายต่างประเทศด้านอื่นๆ มีความสำคัญลดลง ซึ่งรวมถึงนโยบายต่างประเทศต่อการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ขณะที่กลุ่มผลประโยชน์ภายในประเทศ เฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มธุรกิจและอุตสาหกรรมน้ำมัน ถือเป็นตัวแปรที่อยู่เบื้องหลัง และมีบทบาทต่อการกำหนดนโยบายของรัฐบาลประธานาธิบดีจอร์จ บุช เป็นอย่างมากเช่นกัน เนื่องจากกลุ่มธุรกิจและอุตสาหกรรมเหล่านี้จะได้รับผลกระทบจากการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยเฉพาะการกำหนดเป้าหมายการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกโดยตรง ประกอบกับภาคธุรกิจและอุตสาหกรรมเหล่านี้มีความสำคัญในฐานะตัวขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกา ทำให้รัฐบาลประธานาธิบดีจอร์จ บุช ต้องให้ความสำคัญ และเป็นแนวนโยบายของรัฐบาลและพรรครีพับลิกัน นอกจากนี้ การที่ประธานาธิบดีจอร์จ บุช และกลุ่มผู้นำในรัฐบาลหลายคนมีส่วนเกี่ยวข้องกับกลุ่มผลประโยชน์เหล่านี้ จึงทำให้การดำเนินนโยบายของรัฐบาลประธานาธิบดีจอร์จ บุช ได้รับแรงผลักดันจากกลุ่มผลประโยชน์เหล่านี้ เห็นได้จากผลของนโยบายที่ออกมานั้นก็ตรงกับความต้องการของกลุ่มธุรกิจและอุตสาหกรรมเหล่านี้ พร้อมกันนี้ นโยบายของประเทศกำลังพัฒนาที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกในปริมาณมาก เฉพาะอย่างยิ่ง จีน และอินเดีย และเนื้อหาสาระของข้อตกลงระหว่างประเทศที่ไม่ตรงกับความต้องการของรัฐบาลประธานาธิบดีจอร์จ บุช ก็เป็นตัวแปรภายนอกที่มีส่วนผสมผสานกับตัวแปรภายในข้างต้น จนทำให้นโยบายต่อการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของรัฐบาลประธานาธิบดีจอร์จ บุช มีลักษณะเพิกเฉยและไม่ได้ให้ความสำคัญกับความร่วมมือต่อการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในกรอบสหประชาชาติ ซึ่งเป็นไปตามแนวนโยบายและความต้องการของรัฐบาลประธานาธิบดีจอร์จ บุช อย่างสมบูรณ์

ผลการศึกษาดังกล่าว ทำให้เห็นว่า แม้รัฐบาลประธานาธิบดีจอร์จ บุช จะให้คำมั่นว่า สหรัฐอเมริกายึดมั่นในการเป็นประเทศภาคีอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และจะแสดงบทบาทอย่างสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ แต่จากการศึกษาครั้งนี้ ก็แสดงให้เห็นว่าการดำเนินนโยบายต่างประเทศของ สหรัฐอเมริกาต่อการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในกรอบสหประชาชาติในทางปฏิบัติ สหรัฐอเมริกาไม่ได้แสดงบทบาทที่สร้างสรรค์และความเป็นผู้นำในฐานะประเทศมหาอำนาจต่อความร่วมมือพหุภาคีในกรอบสหประชาชาติ สหรัฐอเมริกาปฏิเสธเข้าร่วมเป็นภาคีพิธีสารเกียวโตอย่างเป็นทางการ และเน้นการดำเนินการแก้ปัญหาในลักษณะเอกภาคี โดยการให้ความสำคัญกับการดำเนินการภายในประเทศด้วยหลักความสมัครใจในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเป็นสำคัญ รวมถึงสร้างกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศอื่นๆ ที่อยู่นอกกรอบสหประชาชาติ นอกจากนี้ รัฐบาลประธานาธิบดีจอร์จ บุช ยังดำเนินนโยบายที่มีลักษณะเป็นอุปสรรคต่อความร่วมมือในกรอบสหประชาชาติ เฉพาะอย่างยิ่ง การคัดค้านการกำหนดเป้าหมายการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกอย่างเข้มข้น และพยายามผลักดันให้ประเทศกำลังพัฒนารับผิดชอบในการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และมีพันธะผูกพันทางกฎหมายในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเช่นเดียวกับประเทศพัฒนาแล้ว ภาพรวมการดำเนินนโยบายของ สหรัฐอเมริกาดังกล่าวส่งผลให้ความร่วมมือพหุภาคีต่อการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในกรอบสหประชาชาติไม่มีประสิทธิภาพในการจัดการปัญหามากนัก เพราะสหรัฐอเมริกาอยู่ในฐานะประเทศที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกในปริมาณมากและประเทศมหาอำนาจที่ควรมีบทบาทสร้างสรรค์ในความร่วมมือระหว่างประเทศ

นโยบายต่างประเทศต่อการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของรัฐบาลประธานาธิบดีจอร์จ บุช ทั้ง 2 สมัย มีพื้นฐานการดำเนินนโยบายตามแนวนโยบายของพรรครีพับลิกัน ที่ให้ความสำคัญกับความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจเป็นหลัก การแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจึงเน้นต้องอยู่บนพื้นฐานของวิทยาศาสตร์ สนับสนุนการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมด้วยกลไกตลาดและการพัฒนาเทคโนโลยีเป็นสำคัญ รวมทั้งคัดค้านพิธีสารเกียวโตอย่างชัดเจน พื้นฐานแนวนโยบายดังกล่าวส่งผลให้นโยบายต่างประเทศต่อการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในกรอบสหประชาชาติของรัฐบาลประธานาธิบดีจอร์จ บุช มีแนวนโยบายหลัก 5 ประการ ได้แก่ (1) การลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกด้วยความสมัครใจ (2) เน้นการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ เนื่องจากมีความเชื่อว่าปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศยังไม่มีคำตอบทางวิทยาศาสตร์ (3) การแก้ปัญหาต้องไม่ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจและ

ประชาชนชาวอเมริกัน (4) การแก้ปัญหาอยู่บนพื้นฐานกลไกตลาดและการพัฒนาเทคโนโลยี และ (5) เน้นความร่วมมือทวิภาคีและพหุภาคีกับประเทศต่างๆ นอกกรอบสหประชาชาติ และผลักดันให้ทุกประเทศมีส่วนร่วมและมีพันธะผูกพันทางกฎหมายในข้อตกลงระหว่างประเทศ

การดำเนินนโยบายต่างประเทศต่อการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในกรอบสหประชาชาติของรัฐบาลประธานาธิบดีจอร์จ บุช ในสมัยการบริหารที่ 1 (ค.ศ.2001-2004) มีลักษณะไม่ได้ให้ความสำคัญกับความร่วมมือในกรอบสหประชาชาติอย่างชัดเจน ประธานาธิบดีจอร์จ บุช ปฏิเสธเข้าร่วมเป็นภาคีพิธีสารเกียวโตอย่างเป็นทางการทันทีหลังเข้ารับตำแหน่ง และไม่ได้แสดงบทบาทที่สร้างสรรค์ต่อการประชุม COP ของสหประชาชาติ ขณะเดียวกัน รัฐบาลประธานาธิบดีจอร์จ บุช กลับมุ่งดำเนินนโยบายเพื่อแก้ปัญหาภายในประเทศเป็นหลัก พร้อมกับริเริ่มความร่วมมือทวิภาคีและพหุภาคีกับประเทศต่างๆ ที่อยู่นอกกรอบสหประชาชาติ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงลักษณะของนโยบายของรัฐบาลประธานาธิบดีจอร์จ บุช ในสมัยการบริหารที่ 1 ที่ให้ความสำคัญกับการดำเนินนโยบายที่อยู่บนพื้นฐานความต้องการของสหรัฐอเมริกาเท่านั้น ซึ่งไม่ส่งผลดีต่อความร่วมมือระหว่างประเทศในกรอบสหประชาชาติเป็นอย่างยิ่ง

ส่วนในสมัยการบริหารที่ 2 (ค.ศ.2005-2008) รัฐบาลประธานาธิบดีจอร์จ บุช ยังดำเนินนโยบายต่างประเทศต่อการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในกรอบสหประชาชาติที่มีลักษณะความต่อเนื่องจากสมัยการบริหารที่ 1 โดยยังให้ความสำคัญกับการดำเนินการภายในประเทศเป็นหลัก และไม่ได้แสดงบทบาทหรือให้ความสำคัญกับการประชุม COP และการประชุมสำคัญๆ ในกรอบสหประชาชาติอย่างสร้างสรรค์มากนัก อย่างไรก็ตาม สหรัฐอเมริกาได้ปรับเปลี่ยนนโยบายด้วยการพยายามสร้างกรอบความร่วมมือพหุภาคีที่อยู่นอกกรอบสหประชาชาติและอยู่บนพื้นฐานการดำเนินการปล่อยก๊าซเรือนกระจกด้วยหลักความสมัครใจ ที่สำคัญ ได้แก่ (1) การประชุมประเทศเศรษฐกิจหลักว่าด้วยความมั่นคงด้านพลังงานและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และ (2) หุ่นส่วนเอเชีย-แปซิฟิกว่าด้วยการพัฒนาและสภาพภูมิอากาศ ความร่วมมือทั้ง 2 กรอบดังกล่าว ได้อยู่บนพื้นฐานความต้องการของสหรัฐอเมริกา ซึ่งอาจแสดงให้เห็นวัตถุประสงค์ของสหรัฐอเมริกาที่ต้องการหันเหความร่วมมือระหว่างประเทศในกรอบสหประชาชาติไปยังกรอบอื่นๆ ซึ่งตอบสนองความต้องการของสหรัฐอเมริกาได้มากกว่า ประกอบกับเพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของสหรัฐอเมริกาต่อการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และสหรัฐอเมริกาสามารถแสดงบทบาทการเป็นผู้นำในการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศด้วย

จึงเห็นได้ว่า การดำเนินนโยบายต่างประเทศต่อการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของรัฐบาลประธานาธิบดีจอร์จ บุช ทั้งสองสมัยเป็นความต่อเนื่องของนโยบายและมี

ลักษณะเป็นไปในทิศทางเดียวกัน อาจแตกต่างกันบ้างในเชิงของการดำเนินนโยบายในทางปฏิบัติ แต่โดยภาพรวมแล้วการดำเนินนโยบายต่างประเทศต่อการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศทั้งสองสมัยก็ไม่ได้ให้ความสำคัญกับความร่วมมือพหุภาคีในกรอบสหประชาชาติ เช่นเดียวกัน โดยเป็นผลมาจากตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายต่างประเทศร่วมกัน 6 ตัวแปร ซึ่งได้กล่าวข้างต้น ทั้งนี้ บทบาทและอิทธิพลของแต่ละตัวแปร สรุปได้ดังนี้

1. สภาพแวดล้อมระหว่างประเทศที่ทั่วโลกต้องเผชิญกับภัยคุกคามจากการก่อการร้าย ที่เด่นชัดมากขึ้น เหตุการณ์การโจมตีตึกเวิร์ดเทรดเซ็นเตอร์และกระทรวงกลาโหมสหรัฐอเมริกาโดยกลุ่มก่อการร้ายเมื่อ 11 กันยายน ค.ศ.2001 ได้ส่งผลกระทบต่อระบบระหว่างประเทศอย่างมีนัยยะสำคัญ กล่าวคือ สภาพแวดล้อมระหว่างประเทศตลอดช่วงระยะเวลา 8 ปีหลังจากเหตุการณ์ครั้งนั้นได้ส่งผลให้ประเทศต่างๆ ให้ความสำคัญกับประเด็นความมั่นคงปลอดภัยเป็นผลประโยชน์แห่งชาติ สำคัญ และดำเนินนโยบายต่อต้านภัยคุกคามจากกลุ่มก่อการร้ายทั่วโลก ภายใต้การนำของสหรัฐอเมริกา ประธานาธิบดีจอร์จ บุช ได้ประกาศสงครามต่อต้านการก่อการร้าย ทำสงครามทำลายล้างกลุ่มตอลิบานในอัฟกานิสถาน และทำสงครามในอิรักเพื่อโค่นล้มรัฐบาลของประธานาธิบดีซัดดัม ฮุสเซน ที่รัฐบาลประธานาธิบดีจอร์จ บุช อ้างว่าสนับสนุนกลุ่มก่อการร้าย และมีอาวุธานุภาพทำลายล้างสูงไว้ในครอบครอง รวมทั้งดำเนินยุทธศาสตร์แสวงหาความร่วมมือกับประเทศต่างๆ เพื่อปราบปรามกลุ่มผู้ก่อการร้าย สภาพแวดล้อมระหว่างประเทศดังกล่าวจึงมีอิทธิพลโดยตรงให้รัฐบาลประธานาธิบดีจอร์จ บุช มุ่งเน้นการดำเนินนโยบายต่างประเทศที่เน้นผลประโยชน์ด้านความมั่นคงเป็นอันดับแรก ซึ่งส่งผลกระทบต่อเนื้อหาในนโยบายต่างประเทศต่อการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศไม่ได้รับการให้ความสำคัญ เพราะถือเป็นผลประโยชน์แห่งชาติที่ไม่สำคัญยิ่งยวดเท่ากับการต่อต้านการก่อการร้าย

2. ประธานาธิบดีจอร์จ บุช บุคคลิกและแนวคิดของประธานาธิบดีจอร์จ บุช ที่คำนึงถึงผลประโยชน์ของสหรัฐอเมริกาเป็นหลัก ไม่มีความเชื่อมั่นในองค์การสหประชาชาติ ตลอดจนพื้นฐานครอบครัวและชีวิตส่วนตัวของประธานาธิบดีจอร์จ บุช ที่เกี่ยวข้องกับแวดวงธุรกิจและอุตสาหกรรมพลังงานมาก่อน รวมถึงค่านิยมที่มีต่อประธานาธิบดีเรแกนซึ่งเคยละเลย การให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมอย่างมาก ก็น่าจะสะท้อนแนวคิดของประธานาธิบดีจอร์จ บุช ต่อการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมด้วย นอกจากนี้ ความหวาดกลัวภัยคุกคามการก่อการร้ายของชาวอเมริกันที่เป็นประเด็นด้านความมั่นคงปลอดภัย ก็ทำให้ประธานาธิบดีจอร์จ บุช ได้รับความเชื่อถือในการจัดการกับปัญหามากขึ้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อเนื้อหาในการตัดสินใจการดำเนินนโยบายต่างประเทศอยู่ที่ตัวประธานาธิบดีจอร์จ บุชมากขึ้น จนอาจมีอำนาจเสมือนเป็นแบบเผด็จการ

องค์ประกอบทั้งหมดดังกล่าวถือเป็นส่วนผสมผสานสำคัญที่เป็นตัวแปรสำคัญต่อการกำหนดนโยบายต่างประเทศของประธานาธิบดีจอร์จ บุช และมีส่วนส่งผลต่อการดำเนินนโยบายต่างประเทศต่อการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในกรอบสหประชาชาติของสหรัฐอเมริกา

3. กลุ่มผลประโยชน์ กลุ่มผลประโยชน์ในภาคกลุ่มธุรกิจและอุตสาหกรรมพลังงานได้เข้ามามีบทบาทในกิจกรรมทางการเมืองของสหรัฐอเมริกา โดยใช้กลยุทธ์การล็อบบี้ การให้เงินบริจาคณรงค์หาเสียงแก่นักการเมือง และการสนับสนุนทางการเงินเพื่อบิดเบือนข้อมูลทางวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งถือเป็นกลยุทธ์สำคัญที่ทำให้กลุ่มผลประโยชน์เหล่านี้สามารถเข้ามาเข้าแทรกแซง และอยู่เบื้องหลังการกำหนดนโยบายของรัฐบาลประธานาธิบดีจอร์จ บุช ที่รวมถึงนโยบายเกี่ยวกับการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศด้วย การศึกษาพบว่ากลุ่มผลประโยชน์เหล่านี้ได้ให้เงินช่วยเหลือในการณรงค์หาเสียงแก่นักการเมืองของพรรครีพับลิกันซึ่งเป็นพรรคของรัฐบาลประธานาธิบดีจอร์จ บุช จำนวนมาก ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความเกี่ยวโยงระหว่างนักการเมืองในรัฐบาลประธานาธิบดีจอร์จ บุช กับกลุ่มผลประโยชน์ที่ใกล้ชิดกันอย่างมาก กลุ่มผลประโยชน์เหล่านี้ประสบความสำเร็จที่สามารถทำให้นโยบายต่างประเทศต่อการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในกรอบสหประชาชาติของรัฐบาลประธานาธิบดีจอร์จ บุช ตลอดระยะเวลา 8 ปี ตรงตามความต้องการและจุดยืนของตน ผลลัพธ์ดังกล่าวจึงเป็นเครื่องบ่งชี้ได้ว่ากลุ่มผลประโยชน์เป็นตัวแปรหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายต่างประเทศสหรัฐอเมริกาต่อการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของรัฐบาลประธานาธิบดีจอร์จ บุช เช่นกัน

4. กลุ่มผู้นำในรัฐบาลของประธานาธิบดีจอร์จ บุช การศึกษาพบว่าคณะผู้บริหารหรือกลุ่มผู้นำหลายคนในรัฐบาลก้าวสู่เวทีการเมือง โดยมีพื้นฐานมาจากแวดวงนักธุรกิจ โดยเฉพาะกลุ่มธุรกิจด้านพลังงานซึ่งเป็นกลุ่มผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศโดยตรง กลุ่มผู้นำเหล่านี้ได้ดำรงตำแหน่งสำคัญในหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายต่างประเทศและนโยบายต่อการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ อาทิ รองประธานาธิบดี ดิก เชนีย์ นางสาวคอนโดลิซซา ไรซ์ ที่ปรึกษาด้านความมั่นคงและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ สเปนเซอร์ อับราฮัม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานในระหว่าง ค.ศ.2001-2005 คริสตี้ ทอดด์ วิทแมน ผู้บริหาร EPA ในช่วงเดือนมกราคม ค.ศ.2001-เดือนมิถุนายน ค.ศ.2003 แอนดริว เอช คาร์ด หัวหน้าคณะเจ้าหน้าที่ประจำทำเนียบประธานาธิบดีในช่วงเดือนมกราคม ค.ศ.2001-วันที่ 14 เมษายน ค.ศ.2006 เกล นอร์ตัน

รัฐมนตรีนว่าการกระทรวงมหาดไทยในช่วง ค.ศ.2003-2005 โด널ด์ อีแวนส์ รัฐมนตรีนว่าการกระทรวงพาณิชย์ในช่วง ค.ศ.2001-2005 แคทลีน คูเปอร์ ที่ปรึกษาด้านเศรษฐกิจของกระทรวงพาณิชย์ ซึ่งกลุ่มผู้นำเหล่านี้มีความเกี่ยวข้องกับภาครัฐกิจและอุตสาหกรรมมากอน ดังได้กล่าวแล้ว กลุ่มผลประโยชน์จึงเป็นตัวแปรที่มีบทบาทและอยู่เบื้องหลังการกำหนดนโยบายของรัฐบาลประธานาธิบดีจอร์จ บุช

5. ระบบเศรษฐกิจ ด้วยระบบเศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกาเป็นแบบทุนนิยมมีกลไกตลาดแบบเสรี และเป็นระบบเศรษฐกิจที่จำเป็นต้องใช้พลังงานเป็นจำนวนมากในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ดังนั้น การดำเนินการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพื่อแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจะส่งผลกระทบ และสร้างความสูญเสียต่อระบบเศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกาอย่างชัดเจน ระบบเศรษฐกิจจึงถือเป็นตัวแปรที่เป็นผลประโยชน์แห่งชาติสำคัญของสหรัฐอเมริกา รัฐบาลประธานาธิบดีจอร์จ บุช จึงพยายามปกป้องการดำเนินการต่างๆ ในกรอบสหประชาชาติที่จะส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกา เห็นได้จาก รัฐบาลประธานาธิบดีจอร์จ บุช พยายามแสวงหาแนวทางและมาตรการอื่นๆ ในการจัดการกับปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ แทนการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่มีพันธผูกพันทางกฎหมายตามข้อตกลงในกรอบสหประชาชาติ ด้วยการพัฒนาเทคโนโลยีและกลไกตลาดเพื่อแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งมาตรการเหล่านี้จะเป็นหลักประกันว่าไม่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกา ดังนั้นตัวแปรระบบเศรษฐกิจจึงเป็นหนึ่งในตัวแปรที่สำคัญและมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายต่างประเทศต่อการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของรัฐบาลประธานาธิบดีจอร์จ บุช

6. นโยบายของประเทศอื่นๆ นโยบายของประเทศกำลังพัฒนาต่อการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในกรอบสหประชาชาติ โดยเฉพาะนโยบายของจีน และอินเดีย ที่แสดงจุดยืนไม่ยอมรับพันธผูกพันทางกฎหมายในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ตามที่สหรัฐอเมริกาผลักดันนั้น ถือเป็นอีกตัวแปรหนึ่งที่รัฐบาลประธานาธิบดีจอร์จ บุช แสดงความวิตกในประเด็นเกี่ยวกับความเสียเปรียบด้านเศรษฐกิจทั้งในเรื่องการแข่งขันและต้นทุนทางเศรษฐกิจแก่ประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะจีน และอินเดีย ซึ่งมีการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วและปล่อยก๊าซเรือนกระจกในปริมาณมากเช่นกัน นอกจากนี้ เนื้อหาสาระของพิธีสารเกียวโตที่เป็นข้อตกลงระหว่างประเทศในกรอบสหประชาชาติก็เป็นตัวแปรภายนอกอีกตัวแปรหนึ่งที่มีส่วนส่งผลกระทบต่อ นโยบายของรัฐบาลประธานาธิบดีจอร์จ บุช ซึ่งปฏิเสธเข้าร่วมอย่างเป็นทางการ เนื่องจาก เนื้อหาสาระของพิธีสารเกียวโตเป็นผลมาจากการเจรจาและการดำเนินนโยบายของรัฐบาล

ประธานาธิบดีคลินตันที่พยายามให้สหรัฐอเมริกามีบทบาทนำต่อการแก้ปัญหการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในกรอบสหประชาชาติ แต่ข้อตกลงดังกล่าวขัดแย้งกับแนวนโยบายของรัฐบาลประธานาธิบดีจอร์จ บุช ซึ่งมาจากพรรครีพับลิกัน

ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า บริบทของตัวแปรภายในและตัวแปรภายนอกที่ได้กล่าวทั้งหมดนั้น ได้มีส่วนผสมผสานและมีอิทธิพลร่วมส่งผลให้การดำเนินนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกาออกมาในลักษณะมุ่งเน้นความมั่นคงปลอดภัยจากภัยคุกคามการก่อการร้ายเป็นอันดับแรก ส่วนการตอบสนองผลประโยชน์แห่งชาติด้านอื่นๆ ถือเป็นผลประโยชน์อันดับรองลงมา ส่งผลให้นโยบายต่างประเทศต่อการแก้ปัญหการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในกรอบสหประชาชาติซึ่งมิได้อยู่ในวาระหลักของการดำเนินนโยบายต่างประเทศของรัฐบาลประธานาธิบดีจอร์จ บุช ได้เพิกเฉยต่อความร่วมมือในกรอบสหประชาชาติได้อย่างสมบูรณ์ และประสบความสำเร็จ ทั้งนี้ ตัวแปรใดตัวแปรหนึ่งคงไม่สามารถผลักดันให้นโยบายต่างประเทศสหรัฐอเมริกาในกรณีนี้ออกมาในลักษณะเพิกเฉยต่อความร่วมมือในกรอบสหประชาชาติอย่างสมบูรณ์ได้

แนวนโยบายต่างประเทศสหรัฐอเมริกาต่อการแก้ปัญหการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในกรอบสหประชาชาติ: สมัยรัฐบาลประธานาธิบดีบารัค โอบามา

การก้าวขึ้นสู่ตำแหน่งประธานาธิบดีคนที่ 44 ของนายบารัค โอบามา เมื่อเดือนมกราคม ค.ศ.2009 ถือเป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญทางการเมืองของสหรัฐอเมริกา³ นโยบายของประธานาธิบดีโอบามาได้ประกาศตั้งแต่รณรงค์หาเสียงแล้วว่า จะแตกต่างและเปลี่ยนแปลงจากแนวนโยบายของประธานาธิบดีจอร์จ บุช ภายใต้ สโลแกน “Change” แนวนโยบายดังกล่าวได้รับการเน้นย้ำอีกครั้งระหว่างพิธีสาบานตนเข้ารับตำแหน่งเมื่อ 20 มกราคม ค.ศ.2009 ที่แสดงให้เห็นว่าประธานาธิบดีโอบามาไม่ต้องการดำเนินการทางการเมืองเช่นเดียวกับประธานาธิบดีจอร์จ บุช โดยกล่าวต่อชาวอเมริกันว่า “ ณ วันนี้ เราสามารถร่วมกันเพื่อประกาศยุติความเศร้าเสียใจ และคำมั่นสัญญาจอมปลอม รวมทั้งการแก้ข้อกล่าวหาและหลักการที่ใช้ไม่ได้ ซึ่งทั้งหมดนี้บิดเบือนนโยบายของสหรัฐอเมริกามาเป็นเวลานาน”⁴ และยังคงระบุว่า สหรัฐอเมริกาต้องดีกว่า 8 ปีที่ผ่านมา และ

³ ประธานาธิบดีบารัค ฮุนเซน โอบามา เป็นบุคคลผิวสีคนแรกที่ได้ดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีของสหรัฐอเมริกา

⁴ “President Barack Obama's Inaugural Address,”

<<http://www.whitehouse.gov/blog/inaugural-address/>> 21 January 2009 [accessed 15 May 2009]

ดีกว่าที่เป็นอยู่ปัจจุบัน 8 ปีของการบริหารสมัยประธานาธิบดีจอร์จ บุช เพียงพอสำหรับสหรัฐอเมริกา⁵ ถ้อยแถลงดังกล่าวจึงน่าจะแสดงให้เห็นว่าประธานาธิบดีโอบามาต้องการสร้างความเปลี่ยนแปลงต่อการดำเนินนโยบายของสหรัฐอเมริกาที่มุ่งเน้นผลประโยชน์ของประชาชนชาวอเมริกันมากขึ้น ซึ่งมีนัยสำคัญต่อการดำเนินนโยบายต่อการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเช่นกัน สหรัฐอเมริกาจึงมีแนวโน้มที่จะดำเนินนโยบายต่างประเทศต่อการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในกรอบสหประชาชาติในเชิงบวกและสร้างสรรค์มากกว่าสมัยรัฐบาลประธานาธิบดีจอร์จ บุช ซึ่งน่าจะส่งผลดีต่อความร่วมมือระหว่างประเทศในกรอบสหประชาชาติสำหรับการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศมากขึ้นด้วย

ประธานาธิบดีโอบามา กล่าวถึงปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ตอนหนึ่งว่า⁶

“เราไม่สามารถใช้การเมืองแบบขี้อลาดเช่นเดิมได้มากกว่านี้ เมื่ออนาคตโลกของเราอยู่ในภาวะเสี่ยง สภาวะโลกร้อนไม่ใช่ปัญหาแค่บางวัน แต่เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่ในปัจจุบันนี้ เราพร้อมแล้วที่จะแก้ปัญหาพายุที่มีระดับความรุนแรงสูงเป็นประวัติศาสตร์ ไฟป่าจำนวนมาก และช่วงเวลาความแห้งแล้ง...ภายใน ค.ศ.2020 อาจมีผู้อพยพมากกว่า 250 ล้านคนต้องอพยพย้ายถิ่นฐาน...แผ่นน้ำแข็งขั้วโลกในปัจจุบันละลายเร็วกว่าที่วิทยาศาสตร์คาดการณ์ไว้ ...สิ่งเหล่านี้ไม่ใช่อนาคตที่ผมต้องการให้กับลูกสาวของผม และก็คงไม่ใช่อนาคตที่เราทุกคนต้องการให้กับคนรุ่นต่อไปเช่นกัน หากเราดำเนินการแก้ปัญหาอย่างทันทีและอย่างแข็งขันในวันนี้แล้ว สิ่งเหล่านั้นจะไม่เกิดขึ้น”

คำกล่าวข้างต้นน่าจะเป็นสัญญาณที่ดีต่อความคาดหวังของประชาคมระหว่างประเทศที่ต้องการให้สหรัฐอเมริกาแสดงความจริงจังต่อการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศมากขึ้น และน่าจะแสดงนัยยะสำคัญว่านโยบายต่างประเทศต่อการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในกรอบสหประชาชาติของสหรัฐอเมริกา จะมีความแตกต่างจากสมัยรัฐบาลประธานาธิบดี

⁵ “Obama’s convention speech,” <<http://www.msnbc.msn.com/id/26446638/print/>> 28

August 2008 [accessed 15 May 2009]

⁶ “Barack Obama and Joe Biden : Promoting healthy environment.”

< <http://www.barackobama.com/pdf/issues/EnvironmentFactSheet.pdf> > [accessed 17 January 2009]

จอร์จ บุช โดยพิจารณาแนวโน้มการดำเนินนโยบายต่อการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของสหรัฐอเมริกาในสมัยรัฐบาลประธานาธิบดีโอบามาในประเด็นที่เกี่ยวข้อง 2 ส่วน ได้แก่ (1) แนวนโยบายพรรคเดโมแครตต่อปัญหาสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และ (2) แนวโน้มนโยบายต่างประเทศต่อการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของรัฐบาลประธานาธิบดีโอบามา

1. แนวนโยบายพรรคเดโมแครตต่อประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

แนวนโยบายต่อการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมของพรรคเดโมแครตมีลักษณะเชิงบวกและให้ความสำคัญกับปัญหาสิ่งแวดล้อมมากกว่าพรรครีพับลิกัน พรรคเดโมแครตมีแนวนโยบายที่ให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อมนำเศรษฐกิจ โดยเชื่อว่าการมีสิ่งแวดล้อมที่ดีจะเป็นเครื่องมือหรือกลไกสำคัญที่จะนำไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ⁷ เนื่องจากการดำเนินการทางเศรษฐกิจจำเป็นต้องมีองค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อมที่ดี⁸ ดังนั้น พรรคเดโมแครตจึงเชื่อว่า รัฐบาลควรปกป้องสิ่งแวดล้อม โดยสนับสนุนการให้มาตรการบังคับทางกฎหมายเพื่อพิทักษ์สิ่งแวดล้อม⁹ การส่งเสริมเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่จะเพิ่มการจ้างงานและแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม และเชื่อว่าภาคประชาสังคมกลุ่มผลประโยชน์ด้านสิ่งแวดล้อม และรัฐบาลควรดำเนินการร่วมกันในการปกป้องสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งจะสร้างหลักประกันต่อความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจต่อไป¹⁰ พร้อมกับจะร่วมดำเนินการกับประเทศต่างๆ ในการปกป้องสิ่งแวดล้อมของโลก

เห็นได้ว่า พื้นฐานแนวนโยบายต่อประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมของพรรคเดโมแครตแตกต่างจากแนวนโยบายของพรรครีพับลิกันอย่างชัดเจน กล่าวคือ แนวนโยบายของพรรครีพับลิกันซึ่งได้นำเสนอในบทที่ 3 นั้น จะให้ความสำคัญกับความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจเป็นสำคัญ เพราะเชื่อ

⁷The Democratic Party. "Agenda Environment."

<http://www.democrats.org/a/national/clean_environment/>. [accessed 17 January 2009]

⁸"The Democratic Platform for America."

<http://www.ontheissues.org/Celeb/Democratic_Party_Environment.htm>, 10 July 2004 p.33.

[accessed 17 January 2009]

⁹ The Democratic Party, "Agenda Environment."

¹⁰Ibid.

ว่าจะนำไปสู่การแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมต่อไป ตรงกันข้ามกับแนวนโยบายของพรรคเดโมแครตที่ให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อมควบคู่กันไปกับการสร้างความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ โดยเน้นความสำคัญของสิ่งแวดล้อมที่จะนำไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ แสดงให้เห็นว่าพรรคเดโมแครตมีแนวโน้มจะดำเนินนโยบายเพื่อแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมอย่างจริงจังมากกว่าพรรครีพับลิกันอย่างแน่นอน อย่างไรก็ตาม นโยบายของทั้งสองพรรคก็มีความเหมือน คือการสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ เพื่อแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม

สำหรับแนวนโยบายของพรรคเดโมแครตต่อการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ¹¹ พรรคเดโมแครตได้ให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในลักษณะดำเนินการร่วมกับความมั่นคงด้านพลังงาน สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้¹²

1. การแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเกี่ยวข้องกับความมั่นคงด้านพลังงาน จึงส่งเสริมการลงทุนด้านเทคโนโลยีที่สะอาดและการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพทั้งภายในสหรัฐอเมริกาและทั่วโลก โดยสหรัฐอเมริกาจะให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศกำลังพัฒนาทั้งในด้านนโยบายและเทคโนโลยี

2. สหรัฐอเมริกาจะเป็นผู้นำในการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และจะจัดการประชุมหารือด้านพลังงานโลก (New Global Energy Forum) ซึ่งจะเชิญประเทศที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกในปริมาณมากเข้าร่วม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนกระบวนการจัดทำข้อตกลงระหว่างประเทศเพื่อแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศฉบับใหม่ต่อไป

นอกจากนี้ แนวนโยบายของพรรคเดโมแครต ที่แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างอย่างชัดเจนกับแนวนโยบายของพรรครีพับลิกัน ก็คือ พรรคเดโมแครตยอมรับพันธผูกพันทางกฎหมายสำหรับการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก โดยต้องการให้การดำเนินการเพื่อแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในส่วนของลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเป็นข้อตกลงที่มี

¹¹ แนวนโยบายซึ่งพรรคเดโมแครตใช้ในการหาเสียงเลือกตั้งชิงตำแหน่งประธานาธิบดี เมื่อ ค.ศ.2008

¹² Democratic National Convention Committee. "Report of the Platform Committee Renewing America's Promise." <www.democrats.org>, 13 August 2008. [accessed 17 January 2009]

ลักษณะพันธะผูกพันและบังคับใช้ทางกฎหมาย โดยเฉพาะประเทศที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกในปริมาณมาก อาทิ สหรัฐอเมริกา จีน อินเดีย สหภาพยุโรป และรัสเซีย¹³

กล่าวโดยสรุป แนวนโยบายของพรรคเดโมแครตต่อประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมและปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศมีพื้นฐานที่ตอบสนองต่อการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมโดยตระหนักถึงความสำคัญของสิ่งแวดล้อมที่จะนำไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ จึงถือเป็นแนวนโยบายที่มีลักษณะเชิงบวกต่อการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศมากกว่าแนวนโยบายของพรรครีพับลิกันและของรัฐบาลประธานาธิบดีจอร์จ บุช อย่างชัดเจน

2. แนวโน้มนโยบายต่างประเทศต่อการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของรัฐบาลประธานาธิบดีบารัค โอบามา

แนวนโยบายของพรรคเดโมแครต ซึ่งมีลักษณะเชิงบวกต่อการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมถือเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับการดำเนินนโยบายต่อการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมของรัฐบาลประธานาธิบดีโอบามา ประธานาธิบดีโอบามาให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเป็นอันดับแรกสำหรับการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม โดยยอมรับว่าปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเกิดขึ้นจริง และเป็นผลมาจากกิจกรรมต่างๆ ของมนุษย์ ซึ่งแสดงให้เห็นความแตกต่างจากสมัยประธานาธิบดีจอร์จ บุช ที่มองว่าปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศยังไม่มี ความชัดเจนทางวิทยาศาสตร์ ด้วยพื้นฐานแนวนโยบายของพรรคเดโมแครตและแนวความคิดของประธานาธิบดีโอบามาดังกล่าว น่าจะเป็นสัญญาณที่ดีต่อการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศทั้งในระดับภายในและระดับระหว่างประเทศของสหรัฐอเมริกา และมีแนวโน้มจะตอบสนองความคาดหวังของประชาคมระหว่างประเทศที่ต้องการให้สหรัฐอเมริกาเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศมากขึ้น แนวโน้มดังกล่าว พิจารณาได้จาก (1) แนวนโยบายของประธานาธิบดีโอบามาที่แสดงความมุ่งมั่นต่อการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (2) การแต่งตั้งบุคคลที่มีความสามารถและประสบการณ์ ตลอดจนให้ความสำคัญ

¹³“2008 Democratic Party Platform.”

กับปัญหาสิ่งแวดล้อมดำรงตำแหน่งสำคัญๆ และ (3) การดำเนินนโยบายในทางปฏิบัติของการ
เริ่มต้นการบริหาร

นโยบายต่อการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

แนวนโยบายต่อการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของรัฐบาล
ประธานาธิบดี โอบามา มีแนวโน้มจะให้ความสำคัญกับการแก้ปัญหาอย่างจริงจังทั้งในระดับ
นโยบายภายในประเทศ และระดับนโยบายต่างประเทศ ดังนี้¹⁴

นโยบายระดับภายในประเทศ รัฐบาลประธานาธิบดีโอบามา มีนโยบายต่อการ
แก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ด้วยการกำหนดเป้าหมายลดการปล่อยก๊าซเรือน
กระจกลงร้อยละ 80 ภายใน ค.ศ.2050 สนับสนุนการใช้กลไกตลาดด้วยระบบการซื้อขายก๊าซเรือน
กระจก (Cap-and -Trade-System) สำหรับการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก รวมถึงส่งเสริมการ
ลงทุนด้านพลังงานสะอาดที่สามารถสร้างงานให้แก่ชาวอเมริกัน ตลอดจนการส่งเสริมการใช้
พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ

นโยบายต่างประเทศ

1. สหรัฐอเมริกาจะเป็นผู้นำในการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยจะ
มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศภายใต้กรอบอนุสัญญา
สหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศมากขึ้น เพราะเห็นว่ากระบวนการภายใต้
กรอบดังกล่าวเป็นเวทีหลักของประชาคมระหว่างประเทศในการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพ
ภูมิอากาศ โดยสหรัฐอเมริกาจะดำเนินการอย่างสร้างสรรค์

2. ริเริ่มเวทีการประชุมหารือระหว่างประเทศใหม่เพื่อใช้สำหรับการหารือของกลุ่ม
ประเทศที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกในปริมาณมาก (Global Energy Forum) โดยการประชุมจะ
ประกอบด้วยสมาชิกกลุ่มประเทศอุตสาหกรรมชั้นนำ 8 ประเทศ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา อังกฤษ
เยอรมนี ฝรั่งเศส อิตาลี แคนาดา ญี่ปุ่น รัสเซีย ร่วมกับประเทศกำลังพัฒนาอีก 5 ประเทศ ได้แก่

¹⁴ “Barack Obama and Joe Biden : Promoting healthy environment.”

บราซิล จีน อินเดีย เม็กซิโก และแอฟริกาใต้ เวทีการประชุมหารือดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมกระบวนการการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในกรอบสหประชาชาติ

3. ถ้าย้อนเทคโนโลยีให้แก่ประเทศกำลังพัฒนาเพื่อนำไปใช้สำหรับการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

นอกจากนี้ นโยบายต่างประเทศของรัฐบาลประธานาธิบดีโอบามายังแสดงจุดยืนชัดเจนว่าสหรัฐอเมริกาต้องการให้ประเทศกำลังพัฒนา โดยเฉพาะจีน และอินเดีย มีส่วนร่วมในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก โดยสหรัฐอเมริกาจะแสดงบทบาทนำและเป็นแบบอย่างแก่ประเทศกำลังพัฒนาเหล่านี้¹⁵

สรุป แนวนโยบายต่อการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของรัฐบาลประธานาธิบดีโอบามาให้ความสำคัญกับการดำเนินการทั้งระดับภายในประเทศและระหว่างประเทศ การที่รัฐบาลประธานาธิบดีโอบามาประกาศที่จะเป็นผู้นำในการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประชาคมระหว่างประเทศนั้น ก็น่าจะเป็นสัญญาณที่ดีที่สหรัฐอเมริกาจะเข้ามามีบทบาทในกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศของสหประชาชาติมากขึ้น อย่างไรก็ตาม นโยบายของประธานาธิบดีโอบามาขณะนี้ ยังไม่มีความชัดเจนเกี่ยวกับการยอมรับการกำหนดเป้าหมายการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่มีพันธผูกพันทางกฎหมาย ตามแนวนโยบายของพรรคเดโมแครตซึ่งได้กล่าวแล้วข้างต้น

การแต่งตั้งบุคคลที่มีความสามารถและให้ความสำคัญกับปัญหาสิ่งแวดล้อมดำรงตำแหน่งสำคัญๆ

ประธานาธิบดีโอบามาได้แต่งตั้งบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ ตลอดจนเป็นบุคคลที่ให้ความสำคัญกับปัญหาสิ่งแวดล้อม ดำรงตำแหน่งสำคัญๆ ในคณะรัฐบาล ซึ่งถือเป็นการดำเนินการในเชิงบวก และน่าจะนำไปสู่การดำเนินนโยบายต่อการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ที่จะมีส่วนร่วมในเวทีระหว่างประเทศอย่างจริงจังมากขึ้น โดยบุคคลสำคัญๆ ดังกล่าว อาทิ

¹⁵ William Branigin, "Obama Announces New Energy, Environmental Policies", Washington Post, <http://www.washingtonpost.com/wp-dyn/content/article/2009/01/26/AR2009012601157_pf.html>. 26 January 2009.[accessed 15 February 2009]

1. ท็อดด์ สเติร์น (Todd Stern) ดำรงตำแหน่งทูตพิเศษด้านการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Special Envoy for Climate Change) โดยสเติร์นจะทำหน้าที่หลักในฐานะที่ปรึกษาด้านยุทธศาสตร์และนโยบายต่างประเทศเกี่ยวกับปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และเป็นหัวหน้าคณะผู้เจรจาของรัฐบาลสหรัฐอเมริกาในเรื่องนี้ ทั้งนี้ สเติร์นเคยดำรงตำแหน่งหัวหน้าคณะผู้แทนสหรัฐอเมริกาในการเจรจาเกี่ยวกับการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในกรอบสหประชาชาติสมัยรัฐบาลประธานาธิบดีคลินตัน และเคยเป็นผู้บทบาทสำคัญในการเจรจาพิธีสารเกียวโต

2. ลิซา พี แจ็คสัน (Lisa P. Jackson) ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสำนักงานพิทักษ์สิ่งแวดล้อม (EPA) โดยลิซาเคยทำงานใน EPA ระหว่าง ค.ศ. 1986-2002 และเคยดำรงตำแหน่งเป็นหัวหน้าหน่วยงานด้านสิ่งแวดล้อมของรัฐนิวเจอร์ซีย์

3. สตีเวน ชู (Steven Chu) ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีกระทรวงพลังงาน โดยชู เป็นนักฟิสิกส์รางวัลโนเบลประจำปี ค.ศ. 1997 ก่อนหน้านั้น เคยเป็นศาสตราจารย์ด้านฟิสิกส์ที่มหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย เบิร์กลีย์ และเป็นบุคคลที่สนับสนุนการวิจัยพลังงานทางเลือกและพลังงานนิวเคลียร์เพื่อลดการพึ่งพิงพลังงานฟอสซิล ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งที่จะส่งผลดีต่อการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

4. คาโรล บราวเนอร์ (Carol Browner) ดำรงตำแหน่งผู้ประสานงานด้านนโยบายพลังงาน สิ่งแวดล้อม และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศประจำทำเนียบประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา โดยบราวเนอร์เคยดำรงตำแหน่งผู้บริหาร EPA ในสมัยรัฐบาลประธานาธิบดีคลินตัน

5. แนนซี ซัทเลย์ (Nancy Sutley) เป็นประธานคณะกรรมการด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อมของทำเนียบประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา อดีตซัทเลย์ เคยดำรงตำแหน่งรองผู้ว่าราชการเมืองลอสแอนเจลิส ด้านกิจการสิ่งแวดล้อม และเคยเป็นเจ้าหน้าที่ของ EPA ในสมัยรัฐบาลประธานาธิบดีคลินตัน

การแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีความรู้และประสบการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมต่างๆ เหล่านี้น่าจะแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นของรัฐบาลประธานาธิบดีโอบามาต่อการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งแตกต่างจากสมัยประธานาธิบดีจอร์จ บุช ที่กลุ่มผู้นำที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายสิ่งแวดล้อมส่วนใหญ่มีพื้นฐานมาจากแวดวงธุรกิจ การแต่งตั้งบุคคลลักษณะดังกล่าวจึงน่าจะเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมการดำเนินนโยบายต่อการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประธานาธิบดีโอบามากขึ้น

การดำเนินนโยบายในทางปฏิบัติในช่วงเริ่มต้นการบริหาร

หลังเข้าดำรงตำแหน่งประธานาธิบดี ประธานาธิบดีโอบามาได้ดำเนินนโยบายในเชิงปฏิบัติที่แสดงให้เห็นว่ารัฐบาลสหรัฐอเมริกามีความจริงจังในการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยประธานาธิบดีโอบามาได้มีคำสั่งให้กระทรวงคมนาคมขนส่งจัดทำแนวทางสำหรับเป็นมาตรการเกี่ยวกับการใช้พลังงานในรถยนต์อย่างมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดให้มีแนวทางเพื่อการใช้น้ำมันในรถยนต์ประมาณ 35 ไมล์ต่อแกลลอน ภายใน ค.ศ.2020¹⁶ นอกจากนี้ยังมีคำสั่งให้ EPA พิจารณาอนุญาตให้รัฐแคลิฟอร์เนีย และรัฐอื่นๆ สามารถออกกฎหมายเพื่อบังคับควบคุมการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากรถยนต์ให้เข้มงวดมากขึ้น¹⁷ ทั้งนี้ มาตรการนี้เคยถูกรัฐบาลประธานาธิบดีจอร์จ บุช ปฏิเสธมาก่อน

การดำเนินนโยบายในเชิงปฏิบัติดังกล่าวถือเป็นการดำเนินนโยบายของรัฐบาลประธานาธิบดีโอบามาที่แสดงให้เห็นถึงความจริงจังในการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งได้รับความชื่นชมจากหลายฝ่าย โดยเดเนียล เจ เวสส์ (Daniel J. Weiss) ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์สภาพภูมิอากาศในสหรัฐอเมริกา (Climate Strategy at American Progress) ชื่นชมการดำเนินการต่างๆ ของรัฐบาลประธานาธิบดีโอบามา ว่า “การดำเนินการเพื่อลดการพึ่งพาพลังงานและการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประธานาธิบดีโอบามาภายใน 1 สัปดาห์นั้น มากกว่าการดำเนินการของรัฐบาลประธานาธิบดีจอร์จ บุช ทั้ง 8 ปี”¹⁸

กล่าวโดยสรุป การมีแนวนโยบายที่สนับสนุนการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศการดำเนินการแต่งตั้งบุคคลสำคัญๆ สำหรับการแก้ปัญหาล้างแวล้อมและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมถึง การดำเนินนโยบายในทางปฏิบัติในช่วงเริ่มต้นการบริหารของรัฐบาลประธานาธิบดีโอบามา น่าจะเป็นแนวโน้มที่ดีต่อการดำเนินนโยบายต่างประเทศ

¹⁶ Steve Hargreaves. “Obama acts on fuel efficiency, global warming.” CNN, 27 January 2009. <<http://www.cnn.com/2009/BUSINESS/01/26/obama.green/>> .[accessed 15 February 2009]

¹⁷ William Branigin. “Obama Announces New Energy, Environmental Policies.” washingtonpost, 26 January 2009 <http://www.washingtonpost.com/wp-dyn/content/article/2009/01/26/AR2009012601157_pf.html> . [accessed 15 February 2009]

¹⁸ Ibid.

ต่อการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของสหรัฐอเมริกา และเป็นไปในทิศทางที่ประชาคมระหว่างประเทศยอมรับมากขึ้น กล่าวคือ แนวโน้มการดำเนินนโยบายต่างประเทศต่อการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของรัฐบาลประธานาธิบดีโอบามาน่าจะเปลี่ยนแปลงไปจากสมัยประธานาธิบดีจอร์จ บุช โดยสหรัฐอเมริกา น่าจะเข้ามาแสดงบทบาทที่สร้างสรรค์ต่อการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศมากขึ้น โดยเฉพาะการเจรจาจัดทำข้อตกลงฉบับใหม่ที่จะนำมาใช้แทนพิธีสารเกียวโตหลัง ค.ศ.2012 โดยสหรัฐอเมริกาจะพยายามโน้มน้าวให้ประเทศกำลังพัฒนาที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกในปริมาณมาก อาทิ จีน และอินเดีย มีส่วนร่วมในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกมากขึ้น ทั้งนี้ สหรัฐอเมริกาอาจมีท่าทีผ่อนปรนต่อการดำเนินการกำหนดเป้าหมายการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกมากกว่าสมัยรัฐบาลประธานาธิบดีจอร์จ บุช ที่คัดค้านอย่างแข็งขัน ซึ่งจะเป็นไปตามแนวนโยบายของพรรคเดโมแครตที่เห็นว่าการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศควรมีการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในลักษณะมีพันธผูกพันทางกฎหมาย และจะเป็นลักษณะเดียวกับกับการดำเนินการในการเจรจาพิธีสารเกียวโตของสมัยรัฐบาลประธานาธิบดีคลินตัน

อย่างไรก็ดี ด้วยการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเป็นประเด็นที่มีกระบวนการที่มีความซับซ้อนทั้งในส่วนของการเมืองภายในสหรัฐอเมริกาและระดับการเมืองระหว่างประเทศ รวมทั้งมีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานะทางเศรษฐกิจโดยตรง ความซับซ้อนเหล่านี้อาจเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้การดำเนินนโยบายต่างประเทศต่อการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของรัฐบาลประธานาธิบดีโอบามาประสบผลสำคัญ โดยเฉพาะปัญหาเศรษฐกิจภายในสหรัฐอเมริกาและเศรษฐกิจโลกที่ถดถอย ซึ่งเป็นปัญหาที่รัฐบาลประธานาธิบดีโอบามาต้องดำเนินการเร่งด่วนมากกว่า จึงอาจทำให้การดำเนินนโยบายต่อการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศมีความสำคัญลดลงบ้าง นอกจากนี้ การที่กลุ่มผลประโยชน์ภายในประเทศยังดำเนินกิจกรรมทางการเมืองในประเด็นการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศต่อไป ก็อาจทำให้รัฐบาลประธานาธิบดีโอบามาประสบผลเช่นเดียวกับสมัยรัฐบาลประธานาธิบดีคลินตันที่ไม่สามารถให้สัตยาบันข้อตกลงระหว่างประเทศ (พิธีสารเกียวโต) ได้

ดังนั้น แนวโน้มการดำเนินนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกาต่อการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในกรอบสหประชาชาติ สมัยรัฐบาลประธานาธิบดีโอบามาน่าจะเปลี่ยนแปลงไปจากสมัยประธานาธิบดีจอร์จ บุช แต่ในช่วงเริ่มต้นของรัฐบาล สหรัฐอเมริกาอาจต้องดำเนินการได้ไม่มากนัก เพราะสหรัฐอเมริกายังมีปัญหาเศรษฐกิจที่สำคัญ และเป็นปัญหาเร่งด่วนมากกว่า อย่างไรก็ตาม หลังจากทีภาวะเศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกาเริ่มฟื้นตัว คาดว่าแนวโน้ม

การดำเนินนโยบายต่างประเทศต่อการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของรัฐบาลประธานาธิบดีโอบามาน่าจะเป็นรูปธรรมชัดเจนมากขึ้น ซึ่งน่าจะเป็นแนวโน้มนโยบายที่จะส่งผลดีต่อความร่วมมือระหว่างประเทศในกรอบสหประชาชาติต่อไป

ผลการศึกษาเรื่อง “นโยบายต่างประเทศสหรัฐอเมริกาต่อการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในกรอบสหประชาชาติ: สมัยรัฐบาลประธานาธิบดีจอร์จ บุช (ค.ศ.2001-ค.ศ.2008)” ทั้งหมดนี้ น่าจะเป็นผลการศึกษาที่สร้างความเข้าใจและรับรู้เกี่ยวกับนโยบายต่างประเทศของประเทศมหาอำนาจต่อการแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่กำลังเป็นปัญหาสิ่งแวดล้อมสำคัญมาก และส่งผลต่อความมั่นคงของมนุษย์และระบบการเมืองระหว่างประเทศได้ในระดับหนึ่ง ผู้ศึกษาจึงเห็นว่าผลการศึกษานี้ “เป็นความจริงที่ทุกคนต้องรับฟัง” เพื่อตระหนักรู้ถึงผลกระทบที่จะเกิดจากปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในอนาคต หากการดำเนินนโยบายเพื่อแก้ปัญหานี้ ดำเนินการอย่างไม่ถูกต้องและขาดเจตนาความมุ่งมั่นทางการเมืองอย่างจริงจัง รวมทั้งเป็นประโยชน์ต่อการศึกษานโยบายต่างประเทศต่อการจัดการกับปัญหาการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ ซึ่งกำลังเป็นภัยคุกคามรูปแบบใหม่ที่มีแนวโน้มรุนแรงมากขึ้นในอนาคตต่อไป